

רע"פ 8340/15 - פלונית, פלוני נגד רשות המיסים, אגף המכס והמע"מ, בקרת יבוא מכס נתב"ג

בית המשפט העליון

רע"פ 8340/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשים: 1. פלונית
2. פלוני

נגד

המשיבה: רשות המיסים, אגף המכס והמע"מ, בקרת יבוא מכס
נתב"ג

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד, מיום 25.11.2015, בע"ח 59173-10-15,
שניתנה על-ידי כב' השופטת ז' בוסתן

בשם המבקשים: עו"ד משה מזהור

בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ז' בוסתן), בע"ח 59173-10-15, מיום 25.11.2015, בגדרו נדחה עררם של המבקשים על החלטותיו של בית משפט השלום בראשון

עמוד 1

לציון (כב' השופט ע' מיכלס), בצ"א 40018-10-15, מיום 21.10.2015 ובצ"א 43253-10-15, מיום 22.10.2015.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקשים, חברה בע"מ (להלן: המבקשת), ובעליה של חברה זו (להלן: המבקש), מתנהלת חקירה של אגף המכס והמע"מ ברשות המיסים, בחשד לביצוע עבירות של התחמקות ממס. זאת, על רקע תפיסת משלוח של 11 מכשירי טלפון סלולרי שיובאו לישראל על-ידי המבקש, ביום 18.10.2015, תוך הצהרה שמדובר במשלוח של מחשבים. במסגרת החקירה, הוציא בית משפט השלום בראשון לציון תחת ידו שני צווי חיפוש במשרדי המבקשת, מתאריכים 19.10.2015 (להלן: צו החיפוש הראשון); ו-22.10.2015 (להלן: צו החיפוש השני). בצו החיפוש הראשון, נעתר בית משפט השלום, באופן חלקי, לבקשת המשיבה, אשר הוגשה באמצעות חוקר המכס, מר יואל ניטש (להלן: החוקר ניטש), והתיר לה לתפוס את הפריטים שלהלן ממשרדי המבקשת, בזו הלשון:

"חומר הנהלת חשבונות וכל מסמך עסקי ואחר המצוי במקום ודרוש לצורך המשך החקירה."

מיד בהמשך לדברים אלו, הופיעו בצו החיפוש הראשון פריטים נוספים, אותם ביקשה המשיבה לאפשר לה לחפש ולתפוס, אך סורבה, ומכאן שפריטים אלו נמחקו בכתב-יד בצו החיפוש, באופן הבא:

"תפיסה וחיפוש במחשב מוסדי /או פרטי וכל חומר המגלם חומר מחשב הפקת פלטים וחדירה מתמשכת." (במקור ללא קו חוצה על המילה "תפיסה" - א.ש.).

ביום 19.10.2015, לאחר הוצאת צו החיפוש הראשון, הגיע החוקר ניטש למשרדי המבקשת לצורך עריכת חיפוש ותפיסת חפצים, בהתאם לצו זה. במהלך החיפוש, וחרף המחיקה שבוצעה בצו, כאמור, תפס החוקר ניטש מחשב נייד אשר הונח בעמדת העבודה של המבקש, המהווה "מחשב מוסדי". בנוסף לכך, ביקשו חוקרי מכס נוספים, אשר התלוו לחוקר ניטש, מאחת מעובדות המשרד, כי תפיק מן המחשב שלה פלטי מחשב ודוחות שונים; ותפעל כדי להפיק דוחות מסויימים על הנהלת החשבונות של המבקשת, המצויים ברשות משרד רואי החשבון של המבקשת. העובדת פעלה בהתאם לדבריהם של חוקרי המכס, והעבירה לרשותם את המסמכים שהופקו.

ביום 21.10.2015, הגישה המשיבה לבית משפט השלום בקשה להוצאת צו חדירה, בין היתר, למחשב שנתפס במשרדי המבקשת, ביום 19.10.2015. בית משפט השלום נעתר לבקשה זו.

למחרת, ביום 22.10.2015, הגישה המשיבה בקשה נוספת לבית משפט השלום, שעניינה תיקון צו החיפוש שהוצא, ביום 19.10.2015. בגדרי בקשתה, הבהירה המשיבה כי:

"בשל טעות של [החוקר ניטש] מחק בית המשפט בהחלטתו את תפיסת המחשב המוסדי והחדירה אליו. בעת החיפוש בעסק נתפס המחשב המוסדי בשוגג על-ידי [החוקר ניטש] ללא אישור בצו על כך. המחשב נתפס [...] ולא התבצעה כל חדירה או חדירה מתמשכת והפקת פלטים במחשב."

על רקע זה, נעתר בית משפט השלום לבקשה, והוציא תחת ידו את צו החיפוש השני, בקובעו כי:

"מדובר במחשב מוסדי שנתפס שלא על-פי צו קודם. הטעות התגלתה מיד. בנסיבות אלו מאשר המשך החזקת המחשב המוסדי. מתיר חדירה לחומר המחשב על-ידי חוקר מחשבים מיומן."

3. המבקשים הגישו ערר על החלטתו זו של בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, ועררם נדחה, ביום 25.11.2015. לטענתם של המבקשים, התנהלותה של המשיבה מהווה הפרה בוטה של זכותם להליך הוגן, ומכאן שיש לבטל את הצווים שהוצאו על-ידי בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי קבע, כי גם אם, אמנם, נפלו, כטענת המבקשים, אי אילו כשלים בהליך החיפוש והתפיסה שבוצע על-ידי המשיבה, על פגמים אלו להתברר במסגרת ההליך העיקרי, ככל שיוגש כתב אישום נגד המבקשים ויתנהל נגדם הליך כזה, בסופו של יום.

הבקשה לרשות ערר

4. לטענת המבקשים, בית המשפט המחוזי נפל לכלל שגגה בדחותו את עררם. נטען, כי עררם של המבקשים התמקד ברצונם לבטל את הצווים שהוצאו על-ידי בית משפט השלום בתאריכים 21.10.2015 ו-22.10.2015, להבדיל מהשגה על קבילות הראיות שהופקו על-ידי צווים אלו. מטעם זה, סבורים המבקשים כי אין כל מניעה לדון בעררם, כבר בעת הזו. המבקשים תמכו עמדתם זו, בסעיף 38א(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: פקודת מעצר וחיפוש), המקנה להם זכות לערור על תוקפם של צווים שהוצאו במהלך חקירה המתנהלת נגדם. לשיטתם של המבקשים, חשיבות הדיון בטענותיהם, בשלב הזה, נובעת מכך שהמבקש נדרש בחקירותיו לספק הסברים בנוגע לחומרים ולמסמכים שנמצאו במחשב אשר נתפס במסגרת החיפוש במשרדה של המשיבה. עוד נטען, כי אין לראות בפגמים שנפלו בבסיס התנהלותה של המשיבה, משום טעות בתום לב, כאשר מדובר בהפרה "בוטה ויסודית" של הצו השיפוטי.

תגובת המשיבה

5. במענה לטענותיהם של המבקשים, סבורה המשיבה כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. לשיטת המשיבה, מן הראוי לבחון את טענותיהם של המבקשים, בהקשר לתקינות צווי החיפוש שהוצאו על-ידי בית משפט השלום, במסגרת ההליך העיקרי, ככל שיתקיים כזה.

דיון והכרעה

6. לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על צרופותיה, נחה דעתי כי היא אינה נמנית על המקרים המצדיקים מתן רשות ערר ב"גלגול שלישי". זאת שכן, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות או סוגייה ציבורית בעלת השלכות רחבות, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, ואין מתעורר חשש מפני עיוות דין או אי-צדק של ממש שנגרם למבקשים (רע"פ 9038/15 סחראן נ' מדינת ישראל (19.1.2016)); רע"פ 280/16 רדיע נ' מדינת ישראל (19.1.2016); רע"פ 271/16 שפיר נ' מדינת ישראל (17.1.2016)). מטעם זה בלבד, אין בידי להיעתר לבקשה

לרשות ערר שלפניי.

7. אוסיף, למעלה מן הנדרש, כי אינני מקבל את השגותיהם של המבקשים על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, גם לגופו של עניין. בהתאם להלכה שנקבעה על-ידי מותב של שבעה שופטים, במסגרת דנ"פ 5852/10 מדינת ישראל נ' שמש (9.1.2012):

"ההכרעה בשאלת איסוף הראיות בהתקיים חקירה פלילית שונה מהשאלה בדבר קבילות הראיות שנתונה להכרעת בית המשפט הדין בהליך הפלילי. היה ומוגש כתב אישום ורשויות התביעה מבקשות להגיש ראייה מסוימת שנטען כי הושגה שלא כדין, לבית המשפט שבפניו מתנהל ההליך המשפטי העיקרי יש יכולת טובה יותר מזו של בית המשפט שדין בבקשה לתפיסת חומר בשלב החקירה המשטרית, להכריע בדבר קבילותה על פי מכלול נסיבות המקרה. [...] (שם, בפסקה 17).

בשל כך, נקבע כי:

"הכרעה בשאלת קבילותה של ראייה זו או אחרת, בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית ככלל אינה צריכה להיעשות בהליך משפטי מקדמי בשלב בו מתנהלת חקירה משטרית אלא בנסיבות מסוימות בתום החקירה, בשלב בחינת אפשרות ההעמדה לדין, או בנסיבות מתאימות בשלב המשפט." (שם, בפסקה 19).

דברים אלו יפים גם לענייננו. זיקוק טענותיהם של המבקשים מלמד, כי מדובר, הלכה למעשה, בהשגה על קבילותן של הראיות אותן אספה המשיבה, מתוך המחשב שנתפס על-ידה, אגב שימוש בצווים שהוצאו על-ידי בית משפט השלום. ואולם, בהתאם לאמור לעיל, גם אם דבק פגם כלשהו, כטענת המבקשים, בצווים שהוצאו על-ידי בית משפט השלום (ואינני קובע כי כך הוא הדבר), אין מקום לדון בטענות אלו בשלב המקדמי שבו מצוי עניינם של המבקשים. טענותיהם של המבקשים, בעניין זה, שמורות להם, ככל שיוגש נגדם כתב אישום, ואלו יתבררו במסגרת ההליך העיקרי שיתנהל בעניינם.

8. אשר על כן, הבקשה לרשות ערר נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"א בשבט התשע"ו (21.1.2016).

שופט